

Lejrobotter på vej ind i småvirksomhederne

Industrirobotter har altid været et felt for de større virksomheder. BILA A/S i Nykøbing Mors med 130 ansatte har længe leveret robotløsninger til nogle af landets største koncerner. Arla, Tulip og tilsvarende giganter er klassiske kunder, men også noget mindre virksomheder inden for fødevarer, metal og andre industrier efterspørger BILA's automatiseringsløsninger. "Vores kunder var typisk virksomheder med over 50 ansatte. Men nu er barren sænket, så vi leverer industrirobotter til virksomheder med ti ansatte", siger Direktør for Projektledelse Per Bech Rasmusen og tilføjer: "Vi har endda haft en kunde med blot én ansat".

Industrirobotternes begyndende indtog i også de danske småvirksomheder åbner for store besparelser og øget konkurrencekraft i erhvervslivets underskov. Vejen er skabt med en ny grøn forretningsmodel, hvor BILA som de første i Europa leaser industrirobotter ud. Det har åbnet robotmarkedet for en bredere kreds af virksomheder end før. Samtidig er der miljømæssige gevinster ved den nye forretningsmodel. Robotterne bliver brugt tre gange så længe, før de skiftes ud.

Som så mange andre innovationer, startede BILA's leasing af standardiserede robotceller med et problem. Efter finanskrisen blev virksomhederne mere påholdende med at investere i nyt udstyr.

Inden finanskrisen var det almindeligt med tilbagebetalingstider på op til fire år. Nu investerer virksomhederne sjældent i maskiner, hvor pengene ikke er tjent hjem inden for 2½ år.

En velholdt robotcelle - dvs. robotter med tilhørende pallefremløb, sikkerhedsafskærmninger, arbejdsområde etc. - kan holde i 15-20 år. Men i praksis skrottes robotcellerne efter fem til syv år, simpelthen fordi produktionen skifter. Det er noget af et spild. Økonomisk starter mellemstore robotter til palletering i prislejet på en halv million kroner, hvorefter der bygges på afhængig af specialfunktioner og opstilling. Ressourcemæssigt går der typisk 1700 kilo metal til robotter i mellemstørrelsen.

Problemet er, at robotter og området omkring dem er designet specielt til den konkrete opgave og ikke uden videre kan omstilles til nye produktlinjer. Eller rettere: Sådan var problemet. BILA har analyseret sig frem til, at nogle mere standardiserede løsninger faktisk kan klare de fleste opgaver. Inden for palletering, som er en meget udbredt funktion for industrirobotter, kan 90 procent af alle opgaver klares med en af tolv standardopstillinger suppleret med særligt udviklet software og udstyr. Det gør det nemmere og billigere at løse kundens problem.

Samtidig åbner det for leasing som ny forretningsmodel. BILA behøver ikke længere sælge robotten, for virksomheden ved, at den kan tage robotten tilbage og siden tilpasse den til en ny kunde.

Sagen kort

BILA har udviklet en ny grøn forretningsmodel, hvor virksomhederne leaser industrirobotter i stedet for at købe dem. Det tredobler levetiden til omkring femten år og åbner samtidig robotmarkedet for små virksomheder. De første tre robotter blev leaset i 2014. BILA planlægger at lease 100 robotter ud. Udviklingen af leasingmodellen er støttet med kr. 744.454 af Markedsmodningsfonden.

Leasing-modellen løser problemet med kunder, der efterhånden kun vil investere i robotter, som er tjent hjem på 2½ år, selvom de faktisk kan virke i 15. Leasing giver samtidig praktikerne ved produktionslinjerne mulighed for at træffe beslutninger uden at skulle tage en stor investering hele vejen op gennem hierarkiet. Hvis leasingudgiften til robotcellen er lavere end de sparede lønninger mv., så kan driftsfolkene tage udgiften over driften. Samtidig sænker kombinationen af billigere standardløsninger og leasingmodellen tærsklen for hvilke typer af virksomheder, som kan interessere sig for industrirobotter.

I regnskabsåret 2013/14 afsatte BILA gennem leasingordningen otte robotter, i 2014/15 er forventningen 16 nye robotter, og samlet stiler BILA i forretningsplanen efter at lease 100 robotter ud.

I 2013 fik BILA støtte til at udvikle leasingmodellen inden for industrirobotter. Markedsmodningsfondens pulje for grønne forretningsmodeller, som er en forløber for Grøn Omstillingsfond, støttede arbejdet med kr. 744.454. Støtten var, forklarer Direktør for Projektledelse Per Bech Rasmusen, ”afgørende for, at udviklingsprojektet blev sat i gang”.

<i>Øget omsætning</i>	Otte industrirobotter solgt eller leaset ud i 2013/14. Yderligere 16 ventes leaset i 2014/2015. Målsætning er leasingvolumen på 100 industrirobotter.
<i>Øget indtjening</i>	Leasingmodel er kapitalkrævende i den tidlige opbygningsfase frem til 2017, hvorefter cash flow bliver positiv. Regnskabsteknisk forventes i 2014/2015 overskud på to millioner før skat og det dobbelte i 2016/2017.
<i>Beskæftigelse</i>	Nås målsætningen skabes 8 til 12 arbejdspladser hos BILA.
<i>Eksport</i>	Hovedfokus danske og dernæst skandinaviske virksomheder.
<i>Ressourceforbrug</i>	Ved opnået målsætning om 100 leasede robotter med tredoblet levetid spares 340 ton metal i forhold til scenarie, hvor tilsvarende robotindsats skulle være opnået ved klassisk salg.
<i>Fordele for kunderne</i>	Mindre binding af kapital. Større fleksibilitet i produktion. Robotanskaffelse ikke investeringsbeslutning, men driftsbeslutning. Små og mellemstore virksomheder får reel adgang til industrirobotter.

Kommentar [FS1]: Beder BILA om data her.

Kommentar [FS2]:

Kommentar [FS3]: Tjek. 1700 kilo per robot er hentet i KPMG-redegørelse. Resten af cellen ikke indeholdt i tal. Scrap-værdi af metal sikrer betydeligt genbrug.